Inspectie Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Periodiek Beeld Rampenbestrijding en Crisisbeheersing

Rapport

mei 2020

Inhoudsopgave

	Voorwoord	**3**
1	**Inleiding**	**4**
2	**De deelonderzoeken op hoofdlijnen**	**8**
2.1	Deelonderzoek ‘Borging vakbekwaamheid crisisfunctionarissen’	8
2.2	Deelonderzoek ‘Kwaliteitszorg’	9
2.3	Deelonderzoek ‘Samenwerking’	10
2.4	Deelonderzoek ‘Operationele prestaties’	11
3	**De ontwikkelopgaven voor de komende jaren**	**14**
3.1	Meer en beter zicht op prestaties	14
3.2	Versterken kwaliteitszorg	16
3.3	Noodzaak tot intensievere samenwerking	17
	Bijlagen	
I	**Reflectietabel**	**19**
II	**Deelonderzoeken**	**34**
III	**Toetsingskader multidisciplinaire taakuitvoering**	**35**
IV	**Afkortingen**	**36**

Voorwoord

Sinds 2010 brengt de Inspectie Justitie en Veiligheid (de Inspectie) periodiek in beeld hoe de veiligheidsregio's invulling geven aan de multidisciplinaire taken op het gebied van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing.

Van veiligheidsregio's wordt verwacht dat zij zicht hebben op de risico's in de leefomgeving en zich voorbereiden op wat er mogelijk mis kan gaan. Hiervoor dient een parate en deskundige multidisciplinaire crisisorganisatie beschikbaar te zijn, die eventuele incidenten, rampen en crises op een adequate wijze kan aanpakken. Het gaat hierbij niet alleen om incidenten en crises in de directe leefomgeving, maar in toenemende mate om gebeurtenissen die de grenzen van de veiligheidsregio's overschrijden. Ook de aard van de incidenten waar de veiligheidsregio's mee te maken krijgen verandert. De dreiging van terreuraanslagen en de recente corona-crisis maken duidelijk dat intensieve samenwerking, zowel tussen veiligheidsregio's onderling als tussen veiligheidsregio's en het nationale niveau, onontbeerlijk is.

In dit periodieke beeld gaat de Inspectie aan de hand van vier deelonderzoeken in op verschillende elementen van de multidisciplinaire taakuitvoering. Op basis hiervan trekt de Inspectie conclusies en komt zij tot aanbevelingen voor de veiligheidsregio's gezamenlijk. De aanbevelingen komen samen in drie belangrijke ontwikkelopgaven voor de komende jaren. De veiligheidsregio's dienen dit voor een belangrijk deel samen op te pakken. De ervaringen met intensieve samenwerking recent opgedaan tijdens de coronacrisis kunnen hierbij benut worden. Op die manier kunnen zij invulling geven aan de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de werking van het stelsel van rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Momenteel vindt in opdracht van de minister van Justitie en Veiligheid een evaluatie plaats van de Wet veiligheidsregio's. De Evaluatiecommissie kijkt hierbij op basis van de praktijk van de veiligheidsregio's naar de doeltreffendheid en effectiviteit van de wetgeving. Met dit Periodiek beeld wil de Inspectie vanuit haar toezichthoudende rol op de taakuitvoering van de veiligheidsregio's een bijdrage leveren aan deze wetsevaluatie.

H.C.D. Korvinus
Inspecteur-generaal Inspectie Justitie en Veiligheid

1 Inleiding

Sinds 2010 brengt de Inspectie JenV periodiek in beeld wat de stand van zaken is binnen de veiligheidsregio's op het terrein van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing. Het eerste beeld in 2010 verscheen op het moment dat de Wet veiligheidsregio's (Wvr) en het Besluit veiligheidsregio's (Bvr) in werking traden. Het onderzoek was gericht op de vraag in hoeverre de veiligheidsregio's erin slaagden de eigen ambities te realiseren. Voor de Staat van de rampenbestrijding 2013 toetste de Inspectie in hoeverre de veiligheidsregio's invulling gaven aan de bepalingen in de Wvr en het Bvr.

De Staat van de rampenbestrijding 2016

Het onderzoek voor de Staat van de rampenbestrijding 2016 (Staat 2016) was een combinatie van nalevingstoezicht (voldoen de veiligheidsregio's aan de Wvr en het Bvr) en meer kwalitatief onderzoek naar de resultaten en effecten, waarbij de Inspectie op een aantal toetspunten een verdieping aanbracht. In plaats van alleen te onderzoeken of de veiligheidsregio's de plannen op orde hadden, richtte het onderzoek zich vooral op de samenhang tussen de plannen. Daarnaast benoemde de Inspectie acht aspecten van de operationele taakuitvoering waarop een meer kwalitatieve beoordeling werd toegepast. In het landelijke beeld constateerde de Inspectie dat sprake was van een positieve ontwikkeling.

Landelijk beeld 2016

"De Staat van de rampenbestrijding 2016 laat zien dat de veiligheidsregio's in de afgelopen jaren een positieve ontwikkeling doormaakten. De voorbereiding op rampen en incidenten in de plannen is doorgaans goed geregeld en de samenwerking met de (vitale) partners gaat steeds beter. De gemeenten hebben belangrijke stappen gezet, niet alleen als verantwoordelijken voor de veiligheidsregio, maar ook op weg als partner in crisisbeheersing. De daadwerkelijke taakuitvoering bij de aanpak van incidenten en oefeningen is echter op meerdere punten nog voor verbetering vatbaar. Ook kwaliteitszorg is in de veiligheidsregio's nog volop in ontwikkeling. Het evalueren van oefeningen en incidenten is de afgelopen jaren duidelijk verbeterd. Het zicht op de vakbekwaamheid van de multidisciplinaire crisisfunctionarissen daarentegen is in de meeste veiligheidsregio's nog beperkt."

Uit: Staat van de rampenbestrijding 2016 - Landelijk beeld, oktober 2016

Met het Periodiek beeld[1] brengt de Inspectie een verdere verdieping aan ten opzichte van de Staat 2016. Hiervoor heeft de Inspectie vier deelonderzoeken uitgevoerd, te weten:

1. Borging vakbekwaamheid crisisfunctionarissen
2. Kwaliteitszorg
3. Samenwerking
4. Operationele prestaties

De keuze voor deze vier thema's is voornamelijk gebaseerd op de aanbevelingen uit de Staat 2016.

Niet elk van deze deelonderzoeken is in alle 25 veiligheidsregio's onderzocht. Het deelonderzoek naar de borging van de vakbekwaamheid van crisisfunctionarissen is uitgevoerd in negen veiligheidsregio's; de deelonderzoeken 'Kwaliteitszorg' en 'Samenwerking' elk in acht veiligheidsregio's. Het onderzoek naar de operationele prestaties vond – gezien het grote belang van een goed functionerende en presterende crisisorganisatie tijdens rampen en incidenten – wel plaats in alle veiligheidsregio's.

Centrale onderzoeksvraag

Voor het Periodiek beeld is de volgende centrale onderzoeksvraag geformuleerd:

Hoe voeren de veiligheidsregio's de multidisciplinaire taken uit in het kader van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing en hoe worden deze geborgd?

Om deze vraag te beantwoorden beschouwt de Inspectie de vier processen in de crisisbeheersing: risicobeheersing, voorbereiding, uitvoering en het verantwoorden, leren en bijstellen. De manier waarop dit in deelonderzoeken is gebeurd, staat beschreven in de rapportages van deze deelonderzoeken.

Om de hoofdvraag te beantwoorden moeten de deelonderzoeken duidelijk maken hoe het op hoofdlijnen is gesteld met de multidisciplinaire taakuitvoering van de veiligheidsregio's. Op basis hiervan stelt de Inspectie vast in welke mate vooruitgang is geboekt voor wat betreft eerder gesignaleerde verbeterpunten en hoe de veiligheidsregio's eerdere aanbevelingen van de Inspectie borgen in de organisatie.

Toetsingskader

Voorafgaand aan de onderzoeken in het kader van het Periodiek beeld heeft de Inspectie een nieuw toetsingskader voor de multidisciplinaire taakuitvoering van de veiligheidsregio's opgesteld.[2] De belangrijkste uitgangspunten van dit toetsingskader zijn:

[1] Bij het opstellen van het meerjarenprogramma 2018-2020 besloot de Inspectie om de combinatie van toezichtsactiviteiten voortaan uit te brengen onder de naam 'Periodiek beeld'. Voor wat de rampenbestrijding en crisisbeheersing is het periodieke beeld het vervolg op de eerdere Staten van de rampenbestrijding.

[2] 'Toetsingskader Multidisciplinaire taakuitvoering veiligheidsregio's, versie 4.0', maart 2018, Inspectie JenV.

- Toezicht wordt gehouden vanuit verbinding waarbij de veiligheidsregio zelf moet aantonen/laten zien dat zij aan de gestelde normen/eisen voldoet.
- Er wordt toezicht gehouden vanuit het grotere belang om de crisisorganisaties van de regio's te stimuleren zich te verbeteren en te ontwikkelen, waarbij ruimte is voor de eigen context van de veiligheidsregio.
- Bij incidenten en crises gaat het niet alleen om de meer 'traditionele' crises zoals branden en het vrijkomen van gevaarlijke stoffen maar ook om de rol van de veiligheidsregio's daarbij in relatie tot de functionele ketens[3] en het sociale domein.
- Het toezicht is gericht op de kwaliteit van de taakuitvoering. Hiervoor is het belangrijk dat veiligheidsregio's de gehele kwaliteitscyclus (Plan-Do-Check-Act)[4] doorlopen.

Met dit nieuwe toetsingskader hanteert de Inspectie een andere manier van kijken naar de veiligheidsregio's dan in voorgaande jaren. Er is meer bij de veiligheidsregio's zelf neergelegd. Zij zijn immers zelf verantwoordelijk voor en hebben belang bij het in beeld brengen van de resultaten van de inspanningen die zij verrichten en verplichtingen die zij hebben.

De Inspectie heeft de veiligheidsregio's betrokken bij de uitwerking van het meer kwalitatief ingestoken toetsingskader dat zij hanteerde om de multidisciplinaire taakuitvoering van de veiligheidsregio's te kunnen beoordelen. Op die manier ontstond draagvlak voor het toetsingskader en voor de praktische bruikbaarheid ervan. Zo beoogt de Inspectie een reëel en herkenbaar beeld te kunnen opstellen van het functioneren van de veiligheidsregio's dat het leren bevordert.

Onderzoeksaanpak

Voor elk deelonderzoek is een apart plan van aanpak opgesteld waarin de onderzoeksvragen zijn opgenomen, de wijze waarop het onderzoek wordt uitgevoerd is beschreven en wat de daarbij te hanteren onderzoeksmethoden is.

Per deelonderzoek is voor elke daarin betrokken veiligheidsregio een regiobeeld opgesteld. Deze regiobeelden zijn voor wederhoor voorgelegd aan de directeuren van de betreffende veiligheidsregio's. In het vierde kwartaal van 2019 hebben alle veiligheidsregio's de op hen van toepassing zijnde regiobeelden ontvangen.

Voor elk deelonderzoek heeft de Inspectie een beoordelingskader opgesteld, dat bestaat uit de volgende vier kwalificaties[5]:

- voorbeeld voor anderen;
- op orde;
- voor verbetering vatbaar;
- risicovol.

[3] Een functionele keten bestrijkt één specifiek terrein, zoals elektriciteit, sociale zekerheid, financieel verkeer, voedselveiligheid of een milieucomponent als bodem.

[4] De PDCA-cyclus is gebaseerd op de gedachte dat aan de basis van elk proces een regelkring ligt waarin permanent bewaakt wordt of het beoogde resultaat ook daadwerkelijk wordt bereikt. Hierbij zijn vier zaken van belang. Als eerste dient er een plan te worden opgesteld (Plan), dat ook moet worden uitgevoerd (Do). De derde stap is om geregeld te verifiëren of dat wat er in het Plan bedacht is ook daadwerkelijk in Do heeft plaatsgevonden (Check). Met deze constatering moet vervolgens iets worden gedaan (Act), bijvoorbeeld het aanpassen van plannen of het vernieuwen van procedures en afspraken. Op die manier wordt de cyclus 'rond' gemaakt.

[5] In het plan van aanpak voor het Periodiek beeld staat vermeld dat de beoordeling plaatsvindt op vier niveaus: onvoldoende, voor verbetering vatbaar, basis op orde, op niveau. De kwalificaties die in de beoordelingskaders van de vier deelonderzoeken worden gebruikt sluiten beter aan bij het Toetsingskader 4.0.

Elk beoordelingskader bevat specifieke waarderingsaspecten voor het toekennen van de kwalificaties. De beoordelingskaders zijn als bijlagen bij de rapporten van de deelonderzoeken en bij de regiobeelden gevoegd.

Het verloop van het onderzoek

De vier deelonderzoeken zijn uitgevoerd in de periode najaar 2018 – najaar 2019. Het deelonderzoek 'Borging vakbekwaamheid crisisfunctionarissen' startte in het najaar van 2018, evenals het deelonderzoek 'Kwaliteit'. Het deelonderzoek 'Samenwerking' is uitgevoerd in het voorjaar van 2019. Het deelonderzoek 'Operationele prestaties' heeft als meest omvangrijke deelonderzoek een langere doorlooptijd gekend. De veiligheidsregio's kregen het verzoek een analyse uit te voeren op de jaren 2016 en 2017 en dit aan de Inspectie beschikbaar te stellen. De Inspectie heeft deze analyses beoordeeld op volledigheid en navolgbaarheid en dit teruggekoppeld naar de veiligheidsregio's met tips voor het opstellen van de analyse over 2018. Sommige analyses over 2018 waren echter nog steeds onvoldoende onderbouwd en/of niet compleet. Hierop heeft de Inspectie in het voorjaar van 2019 bij de betreffende veiligheidsregio's gericht aanvullende informatie opgevraagd. De reacties van de veiligheidsregio's zijn in de zomer van 2019 verwerkt, waarna de regiobeelden in het najaar voor wederhoor konden worden verstuurd en in december 2019 zijn vastgesteld. Op basis van de regiobeelden zijn vervolgens de vier rapportages van de deelonderzoeken en het Periodiek beeld opgesteld.

De conceptversies van het Periodiek beeld en de daarbij behorende rapportages van de vier deelonderzoeken zijn voor een reflectie voorgelegd aan de Raad van Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio (RCDV) en het Directoraat-Generaal Politie en Veiligheidsregio's van het ministerie van Justitie en Veiligheid. Vanwege de Corona-crisis is hierbij een andere dan de gebruikelijke werkwijze gehanteerd. Namens de RCDV hebben zes veiligheidsregio's aan de reflectie deelgenomen. De reflectie en de reactie hierop van de Inspectie zijn in een aparte bijlage opgenomen en maken deel uit van het Periodiek beeld. De bijzondere omstandigheden waren voor de Inspectie tevens aanleiding af te zien van de bestuurlijke gesprekken met de voorzitters van de veiligheidsregio's. De Inspectie heeft de voorzitters hiervan op de hoogte gesteld.

Opbouw van het Periodiek beeld

Na de inleiding (hoofdstuk 1) volgt in hoofdstuk 2 een overzicht van de belangrijkste uitkomsten van de vier deelonderzoeken. In hoofdstuk 3 geeft de Inspectie op basis van de deelonderzoeken aan voor welke ontwikkelopgaven zij de veiligheidsregio's ziet gesteld in de komende jaren.

De bevindingen, conclusies en aanbevelingen die voortvloeien uit de vier deelonderzoeken zijn beschreven in vier afzonderlijk gepubliceerde bijlagen bij dit Periodiek beeld. De regiobeelden die de basis vormen voor de rapportages van de vier deelonderzoeken worden eveneens als afzonderlijke bijlagen bij dit Periodiek beeld gepubliceerd.

2 De deelonderzoeken op hoofdlijnen

In dit hoofdstuk komen de uitkomsten van de deelonderzoeken die zijn uitgevoerd in het kader van dit Periodiek beeld, op hoofdlijnen aan de orde. Per deelonderzoek wordt beschreven wat de Inspectie heeft onderzocht en wat de belangrijkste bevindingen en conclusies zijn.[6]

2.1 Deelonderzoek 'Borging vakbekwaamheid crisisfunctionarissen'

Inleiding

Voor het goed functioneren van de crisisorganisatie dienen vakbekwame crisisfunctionarissen beschikbaar te zijn. Voor het deelonderzoek naar de borging van de vakbekwaamheid onderzocht de Inspectie in hoeverre de veiligheidsregio's de gehele PDCA-cyclus (zie hoofdstuk 1) doorlopen om te komen tot verdere kwaliteitsverbetering. In het deelonderzoek is aandacht besteed aan de werving en selectie van crisisfunctionarissen en aan de manier waarop de veiligheidsregio's de kennis en de vaardigheden op peil houden. Ook de wijze waarop oefeningen en praktijkinzetten worden gebruikt om inzicht te krijgen in het functioneren en de manier waarop de veiligheidsregio's daarin verbeteringen aanbrengen komen aan de orde.

Bevindingen

De Inspectie heeft in de Staat 2016 de veiligheidsregio's aanbevolen hun visie op vakbekwaamheid van crisisfunctionarissen te beschrijven. Op basis van het huidige onderzoek constateert de Inspectie dat alle veiligheidsregio's over een visie op vakbekwaamheid van hun crisisfunctionarissen beschikken en dat zij eveneens stappen zetten in de PDCA-cyclus om hieraan daadwerkelijk invulling te geven. De Inspectie herkent hierin drie kenmerkende patronen:

1. veiligheidsregio's die vooral actief zijn in de processen 'Plan' en 'Do' en niet toekomen aan 'Check' en 'Act';
2. veiligheidsregio's die de PDCA-cyclus geheel doorlopen, maar dat met name doen voor hun 'eigen' multi-crisisfunctionarissen (zoals Leider CoPI, Operationeel Leider en Informatiemanagers) terwijl zij voor wat betreft de mono-crisisfunctionarissen vooral in de processen 'Plan' en 'Do' blijven hangen;

[6] De volledige (en specifieke) aanbevelingen uit de deelonderzoeken zijn opgenomen in de afzonderlijk gepubliceerde bijlagen bij dit Periodiek Beeld.

3. veiligheidsregio's die de gehele PDCA-cyclus doorlopen voor vrijwel alle crisisfunctionarissen.

Uit het deelonderzoek komt naar voren dat slechts drie van de negen onderzochte veiligheidsregio's de borging van de vakbekwaamheid van de crisisfunctionarissen op orde heeft. De overige veiligheidsregio's hebben hierin over het geheel genomen nog veel te verbeteren. De mate waarin de veiligheidsregio's dit kunnen doen, hangt vooral af van de eigen keuzes die zij maken. De Inspectie stelt vast dat externe belemmeringen hierin geen rol spelen.

2.2 Deelonderzoek 'Kwaliteitszorg'

Inleiding

Het toepassen van kwaliteitszorg is belangrijk voor het (blijvend) goed functioneren van veiligheidsregio's. In vorige periodieke beelden (Staten van) heeft de Inspectie daarom telkens aandacht besteed aan dit onderwerp. Voor dit deelonderzoek heeft de Inspectie in beeld gebracht op welke manier de veiligheidsregio's invulling geven aan kwaliteitszorg bij de verantwoording over de taakuitvoering, hoe de veiligheidsregio's evalueren en wat zij doen met de uitkomsten van de evaluaties. Ook onderzocht de Inspectie in hoeverre de veiligheidsregio's leren van andere onderzoeken en op welke wijze zij landelijk samenwerken op het thema 'kwaliteitszorg'. In het deelonderzoek komt tevens aan de orde wat de veiligheidsregio's hebben gedaan met de van toepassing zijnde aanbevelingen uit de Staat 2016.

Bevindingen

Uit het deelonderzoek blijkt dat het proces 'verantwoorden, leren en bijstellen' voor wat betreft het verantwoorden in verschillende veiligheidsregio's nog voor verbetering vatbaar is. Alle onderzochte veiligheidsregio's rapporteren op hoofdlijnen aan het bestuur over de taakuitvoering. De meeste veiligheidsregio's hebben echter niet vastgelegd over welke aspecten en op welke manier het bestuur geïnformeerd wil worden. Een deel van de veiligheidsregio's informeert het bestuur slechts beperkt over de kwaliteit van de multidisciplinaire taakuitvoering en bestuursrapportages bevatten vrijwel geen informatie over de samenwerking met de partners. Daarmee bestaat het risico dat het bestuur als politiek verantwoordelijke voor de veiligheidsregio onvoldoende zicht heeft op de kwaliteit van de taakuitvoering, terwijl het dit wel zou moeten hebben om adequaat te kunnen sturen op de resultaten en effecten.

De veiligheidsregio's evalueren de activiteiten in het kader van het multidisciplinair opleiden, trainen en oefenen (MOTO) en de (GRIP[7]-)incidenten systematisch en borgen de uitkomsten daarvan. Het proces kan wel op een aantal punten nog aan kracht winnen. De veiligheidsregio's delen de uitkomsten van GRIP-evaluaties met de betrokken crisisfunctionarissen, die dit op hun beurt zowel binnen de eigen kolom als met andere crisisfunctionarissen delen. Hoewel dit beperkt is vastgelegd in procedures, gebeurt het wel structureel, omdat de crisisfunctionarissen vanuit een intrinsieke motivatie willen leren van incidenten. De veiligheidsregio's betrekken de samenwerkingspartners bij de teamevaluaties na afloop van oefeningen en incidenten. De samenwerking zelf wordt maar beperkt geëvalueerd.

[7] Gecoördineerde regionale incidentbestrijdingsprocedure

De veiligheidsregio's benutten de uitkomsten van de evaluaties vervolgens ook voor het aanscherpen of maken van procedures, plannen, afspraken, trainingen en dergelijke. Het bepalen van de concrete verbeteracties en het monitoren daarvan gebeurt echter nog niet overal gestructureerd. Het beoogde effect van de verbeteracties blijkt onvoldoende aantoonbaar. De veiligheidsregio's benutten de ervaringen uit andere onderzoeken om de kwaliteit van de eigen taakuitvoering te verbeteren. Niet alle veiligheidsregio's hebben dit echter duidelijk belegd binnen de organisatie, waardoor het risico bestaat dat het uiteindelijke rendement beperkt blijft en dat dit ongericht gebeurt.

In de Wvr is geregeld dat elke veiligheidsregio over een kwaliteitszorgsysteem[8] dient te beschikken.[9] Al geruime tijd zijn veiligheidsregio's in gezamenlijkheid bezig meer uniformiteit aan te brengen in kwaliteitszorg. Dit is in de praktijk echter nog maar beperkt zichtbaar. Veiligheidsregio's hechten meer waarde aan een op de eigen situatie toegespitst kwaliteitstraject.

2.3 Deelonderzoek 'Samenwerking'

Inleiding

Veiligheidsregio's zijn netwerkorganisaties waarin (hulpverlenings)organisaties gezamenlijk optreden in de voorbereiding op en de aanpak van incidenten. De kwaliteit van de samenwerking is bepalend voor een succesvolle aanpak van de (voorbereiding op) incidenten. Met het deelonderzoek 'Samenwerking' heeft de Inspectie in beeld gebracht in hoeverre de veiligheidsregio's invulling geven aan de samenwerking met (netwerk)partners, andere veiligheidsregio's en – indien van toepassing – met hun buurlanden Duitsland of België.

Bevindingen

De veiligheidsregio's betrekken de samenwerkingspartners (Waterschap, provincie, Rijkswaterstaat, nutsbedrijven, etc.) bij het krijgen van inzicht in de risico's in de leefomgeving. Zij worden ook betrokken bij het opstellen van het risicoprofiel. De uitvoering van de communicatie over de risico's en het treffen van maatregelen om de risico's te reduceren hebben verschillende veiligheidsregio's belegd bij de gemeenten en/of bedrijven waar deze risico's aan de orde zijn. In een aantal veiligheidsregio's is het onderdeel 'Bevolkingszorg' van de crisisorganisatie hiermee belast. De bijdrage van de veiligheidsregio's is vooral adviseren en faciliteren.

De samenwerking bij de voorbereiding op rampen en incidenten is in alle onderzochte veiligheidsregio's op orde. Samen met de partners bereiden de veiligheidsregio's zich voor om in voorkomende gevallen te kunnen beschikken over een parate crisisorganisatie. De veiligheidsregio's hebben dit uitgewerkt in plannen, procedures en werkafspraken en samen met de partners beoefenen zij de van belang zijnde scenario's.

De veiligheidsregio's hebben beperkt inzicht in de prestaties van de partners en/of de resultaten van de samenwerking bij inzetten in de praktijk. Uit de gegevens van de veiligheidsregio's kan de Inspectie afleiden dát er is samengewerkt, echter maar beperkt wat de resultaten en/of effecten van de samenwerking zijn. Om hierin

[8] De Memorie van toelichting op de Wvr verstaat onder een kwaliteitszorgsysteem een managementsysteem met het doel de bedrijfsvoering te verbeteren. Met het kwaliteitszorgsysteem worden op een systematische wijze de kwaliteit van de taakuitvoering, de resultaten en het beheer bewaakt, beheerst en verbeterd.

[9] Zie art. 23 van de Wet veiligheidsregio's.

verbetering aan te brengen beveelt de Inspectie de veiligheidsregio's aan in de evaluaties van incidenten, oefeningen (systeem)testen en de rode-draden-analyses expliciet aandacht aan de resultaten en effecten van de samenwerking met de partners.

De verantwoording aan het bestuur over de samenwerking in de multidisciplinaire taakuitvoering is in verschillende veiligheidsregio's nog voor verbetering vatbaar. Alle onderzochte veiligheidsregio's rapporteren op hoofdlijnen aan het bestuur over de taakuitvoering. De rapportages bevatten in de meeste gevallen weinig tot geen informatie over de samenwerking met de partners; in de andere rapportages komt het onderwerp op hoofdlijnen aan de orde. De betrokkenheid bij het evaluatieproces is op orde. De veiligheidsregio's betrekken de partners hierbij, een aantal van hen ook bij het verder uitwerken van de verbeterpunten.

2.4 Deelonderzoek 'Operationele prestaties'

Inleiding

Voor het deelonderzoek 'Operationele prestaties' heeft de Inspectie onderzocht hoe de veiligheidsregio's presteren op de vijf processen die – in onderlinge samenhang - noodzakelijk zijn om een incident, ramp of crisis goed te kunnen aanpakken. Het betreft de processen 'melding en alarmering', 'leiding en coördinatie', 'informatiemanagement', 'crisiscommunicatie' en 'overdracht nafase'.

Uit het onderzoek blijkt dat ruim de helft van de veiligheidsregio's (nagenoeg) alle processen op orde heeft. In de overige veiligheidsregio's is een aantal processen nog voor verbetering vatbaar.

Bevindingen

Melding en alarmering

De alarmering van de in- en externe crisisfunctionarissen verloopt in alle veiligheidsregio's tijdig en goed. De continue beschikbaarheid ('24/7') van de calamiteitencoördinator blijkt echter bij ongeveer de helft van de veiligheidsregio's nog steeds niet gegarandeerd. In 2016 benoemde de Inspectie dit al als een risico voor de eenhoofdige aansturing op de meldkamer en voor het tijdig samenstellen en delen van een startbeeld van het incident. De veiligheidsregio's hadden de verwachting dat de samenvoeging van de meldkamers op dit punt tot verbetering zou leiden. Gezien de vertraging in de voortgang van de samenvoeging (zie ook het inspectierapport uit 2019 naar de continuïteit van de meldkamers) zullen de betreffende veiligheidsregio's de 24/7-beschikbaarheid van de calamiteitencoördinator los hiervan op andere wijze moeten oplossen.

Leiding en coördinatie

Naar aanleiding van de aanbevelingen uit de Staat 2016 hebben de veiligheidsregio's de oefenactiviteiten in de afgelopen jaren sterker gericht op de kwalitatieve taakuitvoering van de crisisteams. Het betreft met name de interactie en de informatie-uitwissing tussen de teams, alsmede de positionering en rolvastheid van de teams. Uit het deelonderzoek blijkt dat de veiligheidsregio's deze aspecten inmiddels op orde hebben.

Informatiemanagement

Het informatiemanagement blijkt voor een derde van de veiligheidsregio's lastig op orde te krijgen en te houden. In eerdere Staten van de rampenbestrijding

benoemde de Inspectie dit proces telkens als een blijvend punt van aandacht. Hoewel veiligheidsregio's veel investeren in de informatievoorziening, onder andere door functionarissen hiervoor op te leiden, technieken te verbeteren en *fall back*-voorzieningen aan te brengen (voor als de techniek het laat afweten), werpt dit nog niet overal en altijd aantoonbaar zijn vruchten af.

Crisiscommunicatie
De veiligheidsregio's zijn zich bewust van het belang van crisiscommunicatie en het mogelijke afbreukrisico dat hieraan is verbonden. Zij hebben daarom geïnvesteerd in mensen en middelen om dit in goede banen te leiden. Uit de evaluatieverslagen komt naar voren dat veiligheidsregio's bij het overgrote deel van de incidenten, burgers en andere betrokkenen tijdig en op de juiste manier informeren.

Overdracht nafase
De overdracht naar de nafase verdient in een derde deel van de veiligheidsregio's verbetering. De betreffende veiligheidsregio's realiseren zich dit en zijn bezig met een inhaalslag, wat blijkt uit de oefenprogrammering.

Zicht op operationele prestaties

Voor het in beeld brengen van de operationele prestaties heeft de Inspectie de veiligheidsregio's gevraagd voor de jaren 2016 – 2018 een rode-draden-analyse op te stellen. Met de uitkomsten van evaluaties van oefeningen, (systeem)testen en incidenten konden de veiligheidsregio's aangeven welke prestaties zij hebben geleverd.

In vergelijking met voorgaande jaren hebben de veiligheidsregio's een ruime hoeveelheid gegevens aangeleverd over het presterend vermogen.
Voor de Staat 2016 werden de Inspectie over de periode 2013-2015 in totaal gegevens over 53 systeemtesten, 7 GRIP3/4-incidenten en een beperkt aantal GRIP1/2-incidenten aangereikt. Voor het huidige Periodiek beeld verstrekten de veiligheidsregio's over de periode 2016-2018 in totaal gegevens over 65 systeemtesten, 2 GRIP3/4-incidenten en ruim 400 GRIP1/2-incidenten, oefeningen en evenementen. Daarnaast hebben veel veiligheidsregio's leerpunten uit (andere) evaluaties en oefeningen betrokken bij de analyse. De Inspectie beschikt hiermee over een aanmerkelijk completer beeld van het operationeel presteren dan in voorgaande jaren.

Het opstellen van een rode-draden-analyse bleek voor veel veiligheidsregio's een lastige opgave, met name voor wat betreft de onderbouwing. Voor een deel komt dit omdat de veiligheidsregio's voor het evalueren in de jaren 2016 en 2017 nog gebruik hebben gemaakt van het vorige toetsingskader[10] van de Inspectie. Dat was met name gericht op de randvoorwaarden en condities waaraan de crisisorganisatie moet voldoen. Om de resultaten van de huidige activiteiten van de crisisorganisatie in beeld te brengen, dienden de veiligheidsregio's eerst een omslag te maken in waarnemen en analyseren aan de hand van het nieuwe toetsingskader. Bij de analyse over het jaar 2018 zijn de veiligheidsregio's hierin beter geslaagd.

De onvolkomenheden in de onderbouwing van de rode-draden-analyses hebben voor een deel te maken met de werkwijze en de systematiek van de

[10] Toetsingskader Staat van de rampenbestrijding, Inspectie Veiligheid en Justitie, versie 3.0, 12 augustus 2013.

veiligheidsregio's bij het in beeld brengen van de prestaties. Verschillende veiligheidsregio's hebben aangegeven dat zij zich bij het evalueren van activiteiten, oefeningen of incidenten hoofdzakelijk richten op wat beter kan. Als zaken of aspecten (ver)lopen conform de plannen, draaiboeken en/of afspraken en er bij de evaluaties geen op- of aanmerkingen worden gemaakt, wordt ervan uitgegaan dat het goed is gegaan. Uit verslagen en rapportages kan de Inspectie echter onvoldoende afleiden of de aannames correct zijn, waarom bepaalde aspecten goed zijn verlopen en welke succesfactoren hieraan kunnen worden gekoppeld.

Daarbij gaan de aangeleverde analyses vaak slechts in op enkele elementen van een proces. Onbekend is of dit komt door een gebrek aan informatie (omdat bijvoorbeeld bepaalde elementen bij evaluaties niet worden meegenomen) of dat de veiligheidsregio doorgaans goed presteert op dit element en geen verdere toelichting nodig is. Daarom heeft de Inspectie in een aantal veiligheidsregio's aanvullend onderzoek gedaan en extra gegevens opgevraagd. Dit leverde een completer beeld op, waardoor meer recht is gedaan aan het zicht op het presterend vermogen. Op welke wijze de rode-draden-analyses kunnen winnen aan kwaliteit komt in paragraaf 3.1 aan de orde.

3 De ontwikkelopgaven voor de komende jaren

In 2016 concludeerde de Inspectie in de Staat van de rampenbestrijding dat de veiligheidsregio's in de daaraan voorafgaande jaren een positieve ontwikkeling hadden doorgemaakt en in toenemende mate taakvolwassen waren geworden.

In dit Periodiek beeld constateert de Inspectie op basis van de vier deelonderzoeken dat de positieve lijn uit 2016 zich verder heeft doorgezet. De veiligheidsregio's zijn aan de slag gegaan met de verbeterpunten en tonen aan dat op een groot aantal toetspunten de kwalificatie 'op orde' van toepassing is. De veiligheidsregio's hebben meer zicht op de vakbekwaamheid van de crisisfunctionarissen, kwaliteitszorg wordt steeds beter ingebed in de aanpak en werkwijze en ook de samenwerking is goed verankerd in de organisatie. Voor wat betreft de operationele prestaties laten de veiligheidsregio's op meer aspecten dan in 2016 zien de zaak op orde te hebben.

Anderzijds maken de deelonderzoeken ook duidelijk dat er nog mogelijkheden zijn tot verdere verbetering. Dit heeft met name te maken met volledig doorlopen van de kwaliteitscirkel. Daarnaast kunnen veiligheidsregio's nog meer gebruik maken van elkaars ervaringen en expertise.

In het licht van het bovenstaande ziet de Inspectie drie belangrijke ontwikkelopgaven[11] voor de veiligheidsregio's voor de komende jaren. Het betreft:

1. meer en beter zicht op prestaties;
2. versterking kwaliteitszorg;
3. noodzaak tot intensievere samenwerking.

3.1 Meer en beter zicht op prestaties

Om te komen tot een kwalitatief goede taakuitvoering is het noodzakelijk allereerst zicht te hebben op het eigen presterend vermogen. De verschillende deelonderzoeken in het kader van dit periodieke beeld laten zien dat de veiligheidsregio's op dit punt vorderingen hebben gemaakt, maar dat hier nog een belangrijke ontwikkelopgave ligt.

[11] Het betreft drie gelijkwaardige ontwikkelopgaven. De Inspectie heeft hierin geen prioritering aangebracht.

Van aanreiken naar aantonen
Een van de uitgangspunten van het toetsingskader is dat veiligheidsregio's zelf moeten kunnen laten zien dat zij aan de gestelde normen/eisen voldoen. Om zelf te kunnen aantonen welke resultaten of effecten tot stand zijn gebracht, moeten de veiligheidsregio's allereerst zicht hebben op het eigen presterend vermogen.

Met het aanbieden van de rode-draden-analyses aan de Inspectie laten de veiligheidsregio's zien dat zij in staat zijn op een reflectieve manier naar het eigen functioneren te kijken. Hoewel de rapportages nog verder kunnen worden verbeterd, met name waar het de onderbouwing betreft, moeten veiligheidsregio's in de komende jaren de ingezette lijn verder uitbouwen. In plaats van uitgebreid inspectieonderzoek kunnen veiligheidsregio's dan zelf laten zien aan hun algemeen bestuur als eerstverantwoordelijke, de minister als systeemverantwoordelijke en de Inspectie als toezichthouder dat zij 'in control' zijn. Uit de inspectieonderzoeken blijkt dat de veiligheidsregio's zich hiervan bewust zijn. De veiligheidsregio's moeten naar het oordeel van de Inspectie in staat zijn de slag 'van aanreiken naar aantonen' daadwerkelijk te maken.

De systeemtest
Een bijzonder onderdeel van de voorbereiding op rampen en incidenten is de verplichting voor de veiligheidsregio's om op basis van artikel 2.5.1 van het Bvr jaarlijks een oefening met een fictieve ramp of crisis te organiseren voor de gezamenlijke onderdelen van de hoofdstructuur. Deze oefening, ook wel systeemtest genoemd, is bedoeld om vast te kunnen stellen of de hoofdstructuur van de crisisbeheersingsorganisatie in zijn geheel onder realistische omstandigheden goed functioneert.[12] Sinds 2010 gebruikt de Inspectie de systeemtest om het operationeel presterend vermogen van de veiligheidsregio's mede te beoordelen.

In de afgelopen jaren hebben meerdere veiligheidsregio's aangeven dat zij om bepaalde redenen niet (kunnen) voldoen aan de jaarlijkse verplichting tot het organiseren van een systeemtest. Dit is ook terug te vinden in zowel de Staat 2016 als het Periodiek beeld en de daarbij behorende regiobeelden. Het organiseren van een systeemtest kost volgens de veiligheidsregio's veel tijd, capaciteit en geld en zou te veel een momentopname zijn.

Voor het Periodiek beeld heeft de Inspectie de veiligheidsregio's verzocht zoveel mogelijk evaluaties te betrekken bij het opstellen van een rode-draden-analyse over de jaren 2016, 2017 en 2018. Uit de beschikbaar gestelde gegevens blijkt dat deze evaluaties meestal betrekking hebben op incidenten en/of oefeningen met de inzet van een beperkt aantal onderdelen van de crisisorganisatie. Incidenten of oefeningen waarbij de gehele hoofdstructuur wordt ingezet komen niet veel voor. Van de veiligheidsregio's wordt echter verwacht dat zij ook grootschalige incidenten, waarbij zowel het operationele als het bestuurlijke niveau zijn betrokken, adequaat kunnen aanpakken. De systeemtest blijft daarom waardevol om te kunnen beoordelen of het optreden van alle onderdelen van de crisisorganisatie in onderlinge samenhang op orde is. Dit maakt de systeemtest tot een essentieel

[12] Zie ook de Nota van toelichting bij het Bvr. In juli 2014 heeft de toenmalige minister van Veiligheid en Justitie de veiligheidsregio's laten weten aan welke condities en randvoorwaarden een systeemtest moet voldoen. Tevens heeft hij aangegeven dat de veiligheidsregio's ook een evaluatie van een GRIP 3/4-incident uit het betreffende jaar, waarbij de gehele hoofdstructuur is betrokken en dit incident vakkundig is geëvalueerd, als 'systeemtest' kunnen aanmerken.

onderdeel van de ontwikkelopgave voor de veiligheidsregio's om zicht te hebben en te houden op het presterend vermogen van de crisisorganisatie.

3.2 Versterken kwaliteitszorg

Het toepassen van kwaliteitszorg is een belangrijke randvoorwaarde voor het (blijvend) goed functioneren van veiligheidsregio's. In vorige periodieke beelden (Staten van) heeft de Inspectie daarom telkens aandacht besteed aan dit onderwerp. Door middel van kwaliteitszorg krijgen veiligheidsregio's zicht op processen en prestaties en kunnen zij zich hierover verantwoorden. De vakbekwaamheid van de functionarissen die een rol hebben in de crisisorganisatie, dient eveneens in het licht van kwaliteitszorg te worden bezien. Het deelonderzoek dat zich hierop heeft gericht is ook specifiek opgezet volgens de benadering van de PDCA-cyclus (zie inleiding).[13] Daarnaast biedt kwaliteitszorg goede mogelijkheden om systematisch te leren en te verbeteren.

Verantwoording aan het bestuur
Het Toetsingskader 4.0 bevat een aantal aspecten van kwaliteitszorg. Het gaat dan met name om de verantwoording aan het bestuur en het leren op basis van de uitkomsten van evaluaties van oefeningen en praktijkinzetten. Uit de deelonderzoeken 'Kwaliteitszorg' en 'Samenwerking' blijkt dat de verantwoording aan het bestuur over de (operationele) taakuitvoering vooral op hoofdlijnen plaatsvindt en betrekking heeft op de activiteiten in het kader van de voorbereiding (planvorming en MOTO) en de bedrijfsvoering (financiën). Een beperkt aantal veiligheidsregio's stelt rode-draden-analyses op, onder andere voor het bestuur, maar dit gebeurt nog niet op brede schaal.

In de contacten tussen de Inspectie en de veiligheidsregio's geeft een aantal van hen aan dat het bestuur alleen op hoofdlijnen geïnformeerd wil worden. Op gedetailleerde informatie over de (operationele) taakuitvoering zitten bestuurders niet te wachten, zo wordt gesteld. Het is de vraag is of dit een juiste veronderstelling is. In de eerste plaats zouden de veiligheidsregio's zelf een gedetailleerd inzicht in de eigen prestaties moeten hebben. Daarnaast heeft de Inspectie de ervaring dat ook bestuurders zijn geïnteresseerd in de resultaten van de veiligheidsregio. Dit komt naar voren in gesprekken van de Inspectie met bestuurders en blijkt ook uit hun betrokkenheid bij oefeningen, (systeem)testen en incidentevaluaties.

Samen werken aan kwaliteitszorg
Sinds 2014 zijn de veiligheidsregio's bezig om in onderlinge samenwerking meer uniformiteit aan te brengen bij de invoering van kwaliteitszorg. Dit gebeurt vanuit de gedachte dat de veiligheidsregio's door samen te werken van elkaar kunnen leren. Uit het deelonderzoek 'Kwaliteitszorg' blijkt dat, hoewel zij in beginsel positief staan tegenover deze ontwikkeling, dit in de praktijk maar beperkt zichtbaar is. Het onderzoek laat zien dat de veiligheidsregio's meer waarde hechten aan een op de eigen veiligheidsregio gericht kwaliteitstraject dat aansluit op de specifieke kenmerken van de veiligheidsregio zelf. Dit maakt dat onderlinge vergelijkbaarheid van veiligheidsregio's op dit onderwerp momenteel maar beperkt mogelijk is. Wat dit betreft dient de noodzaak zich aan dat de veiligheidsregio's hun verantwoordelijkheid oppakken om niet alleen in de eigen organisatie, maar ook als veiligheidsregio's gezamenlijk te zorgen voor versterking van kwaliteitszorg. Om

[13] In dit deelonderzoek is de PDCA-cyclus uitgewerkt in de vorm van de '*lifelong learning-loop*'.

meer lijn en structuur aan te brengen in kwaliteitszorg valt daarnaast te overwegen om in wet- en regelgeving randvoorwaarden en/of inhoudelijke eisen op te nemen waaraan kwaliteitszorg dient te voldoen.

Borging vakbekwaamheid crisisfunctionarissen
Voor een kwalitatief hoogwaardige crisisorganisatie zijn vakbekwame crisisfunctionarissen onontbeerlijk. Alle veiligheidsregio's onderkennen het belang hiervan, beschikken over een visie op vakbekwaamheid en geven daadwerkelijk invulling aan die visie. Op een aantal punten is nog wel verbetering mogelijk. Het betreft onder andere het maken van concrete afspraken met de crisisfunctionarissen over (de verdeling van) de verantwoordelijkheden voor hun vakbekwaamheid, het vastleggen van afspraken en beoogde doelen en het ter beschikking stellen van voldoende middelen. Veiligheidsregio's dienen hierbij het volledig doorlopen van de kwaliteitscyclus als uitgangspunt te nemen.

3.3 Noodzaak tot intensievere samenwerking

In de Staat 2016 constateerde Inspectie dat de veiligheidsregio's hun rol als netwerkorganisatie steeds meer invulden. Gemeenten en vitale partners werden meer en beter betrokken in de voorbereiding en bij oefeningen. De samenwerking in plannen en convenanten was over het algemeen goed geregeld. Uit een aantal incidenten bleek echter dat de samenwerking tussen de veiligheidsregio's in de praktijk nog voor verbetering vatbaar was.

De huidige samenwerking
Uit het deelonderzoek 'Samenwerking' in het kader van dit periodieke beeld komt een vergelijkbaar beeld naar voren als in de Staat 2016. Veiligheidsregio's en samenwerkingspartners weten elkaar inmiddels goed te vinden. Ook de interregionale samenwerking is verder verbeterd en in meerdere veiligheidsregio's heeft dit geleid tot stevige samenwerkingsverbanden. Punt van aandacht is de (van buurregio's) afwijkende crisisstructuur die een aantal veiligheidsregio's hanteert. Hoewel de verschillen in de praktijk een adequate aanpak van rampen en incidenten in de veiligheidsregio zelf niet in de weg hoeven te staan, kan een afwijkende structuur een belemmering zijn voor een gezamenlijke aanpak van regiogrensoverschrijdende incidenten en voor het verlenen van bijstand. De Inspectie verwacht van de betreffende veiligheidsregio's dat zij hierover met name met de buurregio's afspraken maken.

Samenwerking bij 'nieuwe' crises
De noodzaak tot intensievere samenwerking is eveneens aan de orde bij 'nieuwe' crises, zoals terrorisme, cybercrime, extreem weer en een pandemie, die de grenzen van de veiligheidsregio's overschrijden. Het gaat om gebeurtenissen van meer dan regionale betekenis waarbij de veiligheidsregio's naar de samenleving op een meer eenduidige voorbereiding en aanpak dienen in te zetten. Uit het inspectierapport over de voorbereiding op terrorismegevolgbestrijding[14] blijkt dat alle veiligheidsregio's zich voorbereiden, maar in verschillende tempo's en op verschillende manieren. De impact van een mogelijk terroristische daad is echter dusdanig groot dat dit noodzaakt om in onderlinge samenwerking en in samenwerking met het Rijk te komen tot een meer eenduidige taakuitvoering.

[14] De voorbereiding op hulpverlening na een terroristische aanslag, Inspectie JenV, augustus 2019.

Samenwerking bij de ontwikkelopgaven
De veiligheidsregio's werken op verschillende terreinen en met vele partners samen. Ook de interregionale samenwerking verloopt beter. Toch ligt er ook op dit gebied nog wel een aantal belangrijke verbeterpunten. Deze hebben met name betrekking op het als veiligheidsregio's gezamenlijk optrekken bij een aantal thema's of ontwikkelingen. Dit betreft in elk geval het doorontwikkelen van de rode-draden-analyses om de operationele prestaties zichtbaar te maken (zie paragraaf 3.1) en het uniformeren van kwaliteitszorg (zie paragraaf 3.2). Naast het gegeven dat het bundelen van de krachten de effectiviteit en efficiency kan vergroten, draagt het ook bij aan het vergroten van het lerend vermogen van de veiligheidsregio's.

Bijlage
Reflectietabel

Reflecties op het Periodiek beeld rampenbestrijding en crisisbeheersing

De Inspectie heeft de RCDV en het DGPV verzocht te reflecteren op haar Periodiek beeld rampenbestrijding en crisisbeheersing en de daarbij behorende vier deelonderzoeken.
Namens de RCDV hebben de veiligheidsregio's Amsterdam-Amstelland, Brabant-Noord, Flevoland, Fryslân, IJsselland en Kennemerland gereageerd. In onderstaande wederhoortabel zijn hun reflecties op het **Periodiek beeld** gebundeld en geanonimiseerd weergegeven. Daarna volgt in de tabel de reflectie van het DGPV op dit onderzoek. In de laatste kolom geeft de Inspectie weer hoe zij is omgegaan met die reflectie.

Nr.	Inzage-partij	Hoofdstuk/ paragraaf	Te corrigeren tekst (eerste…laatste))woord)	Argumentatie/onderbouwing van uw reactie	Reactie Inspectie
1	RCDV	Periodiek beeld - voorwoord	De veiligheidsregio --- te pa ken	Natuurlijk zal er moeten worden samengewerkt, maar het zal per aanbeveling moeten afhangen of dit lokaal kan of meer samenwerking tussen VR's noodzakelijk is. Het lokale belang is in deze alinea onderbelicht.	In het voorwoord wordt een aantal zaken aangestipt, waaronder de interregionale samenwerking. Tekst niet aangepast.
3	RCDV	Periodiek beeld, paragraaf 2.2	Al geruime tijd---kwaliteitszorg	Door het woord 'proberen' wat negatief geformuleerd. Initiatief in relatie tot bijv. inzet tool en -quirya benoemen, een voorzichtige eerste stap i.r.t. uniformering is daarmee gezet.	Er zijn verschillende pogingen gedaan om e.e.a. te realiseren. De tekst is aangepast. I.p.v. 'proberen' is opgenomen dat de veiligheidsregio's 'bezig zijn om …'.
4	RCDV	Periodiek beeld, paragraaf 2.3	Uit de gegevens --- samenwerking zijn	Waar had dit uit moeten blijken dan? Dit vereist kwalitatief onderzoek en is niet een zo maar te beantwoorden vraag.	Dit betreft een feitelijke constatering. De veiligheidsregio's hebben hierover weinig tot geen informatie opgenomen in de analysedocumenten. De tekst is niet aangepast.
5	RCDV	Periodiek beeld, paragraaf 3.1	---moeten de veiligheidsregio's---presterend vermogen	Eens dat je allereerst zicht moet hebben, maar je moet ook weten welke prestaties je moet leveren. Dit heeft i.r.t. beoordelingskader afgelopen periode veel discussie opgeleverd. Dit hier vermelden, zodat dit een beeld geeft van de meningen over dit onderwerp.	In het Toetsingskader 4.0 staat vermeld wat van de veiligheidsregio's wordt verwacht. De veiligheidsregio's zijn bij het opstellen hiervan betrokken. Als bij het aanleveren van de analyses sprake was van onduidelijkheden of onvoldoende informatie, heeft de Inspectie hierover contact opgenomen met de betreffende veiligheidsregio's. Tekst niet aangepast.

6	RCDV	Periodiek beeld, paragraaf 3.1	De systeemtest blijft---op orde is.	Is een snelle conclusie. Enig genoemd argument is dat grootschalige incidenten, operationeel en bestuurlijk, moeten worden opgepakt. Zijn er alternatieven voor de systeemtest? Bijv. evaluatie-methodiek van VRIJ.	Een systeemtest is niet de enige manier om het functioneren van de crisisorganisatie te testen. Gezien het geringe aantal grootschalige incidenten blijft het voor de Inspectie echter een waardevolle methode de gehele hoofdstructuur in onderlinge samenhang te kunnen beoordelen.
7	RCDV	Periodiek beeld, paragraaf 3.2	---randvoorden---	Wijzigen in randvoorwaarden	Tekst aangepast.
8	RCDV	Periodiek beeld, paragraaf 3.2	Om meer lijn---te voldoen	Regelgeving kan helpen om meer te uniformeren. Daarbij wel voldoende rekening houden met het feit dat coleur locale/ bestuurlijke verhoudingen van inlvoed kunnen zijn op wijze van rapporteren en focuspunten/ prioriteiten.	Op zich een terechte constatering. Als de overweging van de Inspectie een vervolg krijgt, kan dit punt hierin worden meegenomen.
9	RCDV	Pagina 3: Voorwoord; Tweede alinea	Het gaat hierbij niet alleen om incidenten en crises in de directe leefomgeving, maar in toenemende mate om gebeurtenissen die de grenzen van de veiligheidsregio's overschrijden.	Prominenter meenemen dat de VR's (meer) te maken gaan krijgen met het ondersteunen van het bestuur binnen het sociaal domein: camping Fort Oranje, vermissing kotter UK 165 op Urk De aard van de incidenten waar de veiligheidsregio's mee te maken krijgen verandert. Het ondersteunen van het bestuur bij incidenten binnen het sociaal domein komt steeds vaker voor.	De ontwikkeling staat voldoende beschreven in het Periodiek beeld. Tekst niet aangepast.
10	RCDV	Pagina 4: Inleiding/ 2de alinea	Als noot meenemen dat de inspectie zonder de VR's het beoordelingskader heeft opgesteld en toepast.	De afstemming bij het opstellen en de implementatie van het beoordelingskader kon/ mag beter.	Het toetsingskader is opgesteld samen met het veld. De beoordeling is de verantwoordelijkheid van de Inspectie.
11	RCDV	Pagina 5: 2de alinea onder de	Op basis hiervan constateert de Inspectie in welke mate vooruitgang is geboekt voor	Het woord constateren i.p.v. vaststellen	Tekst niet aangepast.

		centrale onderzoeksvraag	wat betreft eerder gesignaleerde verbeterpunten en hoe de veiligheidsregio's eerdere aanbevelingen van de Inspectie borgen in de organisatie.		
12	RCDV	Pagina 3: derde bullet	Hiernaar refereerde ik bij punt 1.	Maak het voorwoord ook congruent met deze bullet	Tekst niet aangepast.
13	RCDV	Pagina 6; derde alinea		Het toetsingskader is vooraf besproken, maar de beoordelingskader niet.	Klopt. Zie ook hierboven. Tekst niet aangepast.
14	RCDV	Pagina 7; 2de alinea	Als noot opnemen dat de Inspectie in toekomst beter met de VR's gaat afstemmen wat de verwachtingen zijn.	De inspectie mag toegeven niet in voldoende de VR's te hebben meegenomen.	Dit betreft de mening van de respondent. Tekst niet aangepast.
15	RCDV	Pagina 4; eerste alinea, laatste zin	De laatste zin mag weg: ~~Inspectie stelt vast dat externe belemmeringen hierin geen rol spelen.~~	Interne en externe factoren (bijv. hoe verhouden de partijen t.o.v. in de veiligheidsregio/ financiële middelen en ICT technische mogelijkheden) maken het lastig om goede sturing te hebbenop vakbekwaamheid in de regio's.	Dit betreft een constatering van de Inspectie op basis van het deelonderzoek.
16	RCDV	Pagina 9	De Inspectie stelt vast dat externe belemmeringen hierin geen rol spelen.	De VR's (de veiligheidsbureaus) hebben alleen invloed op de multi functies. De mono functies zijn (soms) een brug te ver.	idem
17	RCDV	Pagina 13	alinea	Welk beeld is correct? In hoeverre was de inspectie aan de voorkant duidelijk over welke informatie geleverd moest worden. Mogelijk was de inspectie niet concreet. We moeten dit zien als een goede ontwikkeling richting een steeds betere samenwerking/ afstemming tussen de inspectie en de VR's.	De Inspectie heeft in het Toetsingskader 4.0 benoemd op welke punten de veiligheidsregio's de uitvoering in beeld kunnen brengen. De Inspectie constateert dat diverse veiligheidsregio's dit aanvankelijk beperkt hebben toegepast. Als bij het aanleveren van de analyses sprake was van onduidelijkheden of onvoldoende informatie, heeft de Inspectie hierover contact opgenomen met

					de betreffende regio's. Tekst niet aangepast.
18	RCDV	Pagina 16	Om meer lijn en structuur aan te brengen in kwaliteitszorg valt daarnaast te overwegen om *in wet- en regelgeving* randvoorden en/of inhoudelijke eisen op te nemen waaraan kwaliteitszorg dient te voldoen.	Is dit het enige punt dat de inspectie voorstel om het in wet- en regelgeving te borgen. Een ander punt, bijv. Hoe kunnen we van kwantitatieve naar kwalitatieve normen?	Het ontwikkelen van meer kwalitatieve normen kan onderdeel uitmaken van de randvoorwaarden. De veiligheidsregio's kunnen hierin een belangrijke inbreng hebben.
19	RCDV	Hfd 1 blz 6	Onderzoeksaanpak Vier kwalificaties	Bij deelonderzoek operationele prestaties is er geen kwalificatie voorbeeld voor anderen.	Hiervoor is bewust gekozen. Het onderscheid tussen 'op orde' en 'voorbeeld voor anderen' is moeilijk te formuleren. In de inleiding van de deelrapportage 'Operationele prestaties' wordt dit nader toegelicht.
20	RCDV	Par 3.1 blz 15	Alinea De Systeemtest	Deze hele alinea staat niet in verhouding en verbinding met het deelonderzoek operationele prestaties waarin slechts terloops gerefereerd wordt aan de systeemtest (blz 10 laatste zin oper.prestaties) De kwalificatie essentieel onderdeel staat haaks op de conclusie van de inspectie dat zij aanmerkelijk completer beeld (zie reactie 7). Een systeemtest is een middel om prestaties inzichtelijk te krijgen maar is geen doel. De bedoeling is zicht op de prestaties van een VR te hebben en te houden. In dat licht past aanbeveling 2 uit rapportage oper.pres. Analyse en rode draden zijn hier leidend in en een systeemtest kan hier onderdeel van zijn.	Dit betreft een verschil in opvatting over de waarde van de systeemtest. Tekst niet aangepast. Wel een belangrijk onderwerp voor de discussie als vervolg op dit Periodiek beeld.

				Deze werkwijze sluit aan bij de bedoeling van toetsingskader 4.0. Een systeemtest werpt de doorontwikkeling van VR-en terug in de tijd.	
21	RCDV	Par3.2 blz 16	Alinea 3 In de eerste plaats….willen weten	Is een opvatting die de VR-en kwalificeert alsof dat niet zo is zonder daarbij een onderbouwing te geven die gestaafd wordt in de rapportage.	Het verantwoordingsproces verschilt van regio tot regio. Het gestelde in het Periodiek beeld is gebaseerd op gesprekken en waarnemingen in verschillende veiligheidsregio's. Het is voor elke veiligheidsregio van belang duidelijke afspraken maken over de informatievoorziening aan het bestuur over de prestaties en de resultaten. Dit is nog niet overal het geval.
22	RCDV	Par3.2 blz 16	Alinea 3 In de contacten ……..incidentevaluaties	De inspectie brengt hierin haar eigen ervaring en mening 'Daarnaast heeft de inspectie de ervaring…' en gaat hierin voorbij aan de informatie die de inspectie krijgt van de VR-en in de deelonderzoeken. De eigen ervaring is leidend in de aanbeveling. Zie ook reactie 2	Zie vorige punt.
23	RCDV	Par3.3 blz 17	Alinea 2 Uit het deelonderzoek …. als in de Staat 2016	Gesteld wordt dat het beeld uit 2016 vergelijkbaar is met het huidig beeld. Echter de conclusies en aanbevelingen uit de rapportage Samenwerking onderschrijven dat niet en geven juist een beeld dat veel 'op orde' Hier lijkt het dat onvoldoende recht wordt gedaan aan de stappen die gezet en verbeteringen die behaald zijn.	Het beeld in 2016 was vrijwel overal 'basis op orde' of 'op niveau', zowel v.w.b. de samenwerking met partners en gemeenten, als met andere regio's en het buitenland. Ook toen al verliep de samenwerking goed. Verbetering was en is echter nog steeds mogelijk bij het optreden in de praktijk.

24	RCDV	Par 3.3 blz 17	Alinea 3 Uit het inspectierapport…manieren	Hier wordt een rapport aangehaald dat niet terugkomt in het deelonderzoek. Daarnaast is, zo lijkt het, in de onderzoeksmethodiek niet aangegeven andere onderzoeksresultaten mee te wegen.	Het betreft een onderzoek in de veiligheidsregio's in dezelfde periode als de vier deelonderzoeken, dat inmiddels is gepubliceerd.
25	RCDV	Voorwoord	Hiervoor ….aanpakken	De veiligheidsregio's beschikken niet over een parate en deskundige multidisciplinaire crisisorganisatie, die eventuele incidenten, rampen en crisis op een adequate wijze kan aanpakken. De veiligheidsregio's bereiden een dergelijke organisatie wel voor. De uiteindelijke crisisbestrijding blijft een samenwerkingsorganisatie, vaak aangestuurd door meerdere bevoegdheden (b.v. vz. Veiligheidsregio en HOvJ, waterschappen, Rijk of zoals nu met de pandemie met vele Rijkspartijen.	Formeel geredeneerd is dit juist. Tekst gewijzigd in die zin dat in elke veiligheidsregio een crisisorganisatie beschikbaar dient te zijn.
26	RCDV	2.1	Voor …. Crisisfunctionarissen	De inspectie stelt dat de veiligheidsregio's moeten beschikken over vakbekwame crisisfunctionarissen. Dat suggereert dat de veiligheidsregio's zeggenschap heeft over de crisisfunctionarissen. Dat is niet het geval. Als het bijvoorbeeld over de crisisfunctionarissen bij de politie, waterschappen of de gemeenten gaat, heeft de veiligheidsregio geen doorzettingsmacht en is zij afhankelijk van de bereidheid van deze partijen hier prioriteit aan te geven. Het is wel zo dat de burgemeesters en/of voorzitter van de VR dienen te beschikken over een	Zie ook het vorige punt. Tekst op zelfde wijze aangepast.

				crisisorganisatie met vakbekwame mensen	
27	RCDV	2.1	Veiligheidsregio's …crisisfunctionarissen	Uit het rapport blijkt dat er maar 1 regio is die de gehele PCDA cyclus doorloopt voor vrijwel alle crisisfunctionarissen. Dan is het onlogisch bij dit punt in meervoud te spreken.	Dat lijkt juist, maar doet dan weer afbreuk aan de prestaties van de regio's die daar dicht tegenaan zitten. Niet overgenomen.
28	RCDV	3.1	In … 'in control' zijn	Deze zin zal er mogelijk toe leiden dat er uitsluitend vanuit planning en control optiek naar 'in control' zijn gekeken wordt, terwijl belangrijker is of de veiligheidsregio kan reflecteren op haar eigen functioneren. Dan is planning en control slechts één facet. Het rapport benoemt gelukkig meerdere facetten. Het gaat er in onze ogen om dat de veiligheidsregio haar maatschappelijke opdracht naar behoren uitvoert. Daarbij is het lastig aantonen, want hoe maak je b.v. inzichtelijk dat je bijdraagt aan de positieve veiligheidsgevoelens in jouw regio?.	Tekst niet aangepast.
29	RCDV	3.2	Alinea: In ….incidentevaluaties	In deze alinea deelt de inspectie de observatie dat er een verschil in verwachtingen zit tussen het bestuur van de veiligheidsregio en (vermoedelijk het management van) de veiligheidsregio. Op zich al een bijzondere constatering, die niet uit de onderliggende rapportage blijkt. Daarnaast krijgt deze observatie geen opvolging in de vorm van een aanbeveling.	Dit is een constatering van de Inspectie op basis van bezoeken aan en gesprekken in de veiligheidsregio's.
30	RCDV	3.2	Ook … kwaliteitszorg	Het verband tussen deze aanbeveling en de zin ervoor is niet te maken. Waarom moet je voor de onderlinge vergelijkbaarheid je kwaliteitszorg versterken? Is het niet	De veiligheidsregio's zijn zelf aan de slag gegaan met het project 'kwaliteit en vergelijkbaarheid'. Al enkele jaren proberen zij hier samen invulling aan te geven.

				logischer af te spreken op welke onderdelen je de vergelijking aan wilt gaan? B.v. het hebben van een onderling aansluitend kwaliteitssysteem, een onderling aansluitend systeem van evaluatie van oefeningen. Een onderling aansluitend systeem van fall-back voor je cruciale functies, etc.? een eenduidig systeem voor interregionale samenwerking en informatie-uitwisseling	Omdat dit niet echt goed van de grond komt dringt de Inspectie erop aan dat veiligheidsregio's meer gezamenlijk optrekken om invulling te geven aan zowel 'kwaliteit' als 'vergelijkbaarheid'.
31	RCDV	3.3	De …. Maken	Het is onduidelijk waarom 'met name' is opgenomen, als niet uitgelegd is met wie nog meer afspraken gemaakt moeten worden	Is bedoeld in de zin van 'in het bijzonder'. Tekst niet aangepast.
32	RCDV	3.3	De ….. taakuitvoering	De steller van dit rapport gaat er vanuit dat de lezer overtuigt is van het feit dat de grootte van de impact van een incident de mate van onderlinge samenwerking en samenwerking met het Rijk bepaalt. De samenwerking heeft echter ook te maken met de eigen beschikbare resources en het eigen risicoprofiel. Het gaat niet alleen over het effect; ook over de kans. Het is nu eenmaal aan veiligheidsregio's, tenzij er een nationaal voorschrift komt, een keuze te maken waarop zij zich voorbereiden of niet. Daarmee is de vraag of de noodzaak waarmee de inspectie schermt wel gelegitimeerd in wet- en regelgeving.	Betreft een andere zienswijze. Tekst niet aangepast.
33	RCDV	3.3	Toch … verbeterpunten	Het woord 'liggen' vervangen door 'ligt'. Het aantal is het onderwerp en is enkelvoud.	Tekst aangepast.
34	RCDV	3.3	Naast….veiligheidsregio's	Het is niet vanzelfsprekend dat het bundelen van krachten de effectiviteit en efficiency kan	Betreft een aanvullende opmerking. Leidt niet tot wijziging in de tekst.

				vergroten. Ieder vraagstuk kent zijn eigen schaal. Het bundelen van krachten an sich vraagt weer energie in afstemming en kost flexibiliteit; kortom een organisatie betaald er ook een 'prijs' voor. Van elkaar leren, wil niet altijd zeggen dat je de krachten bundelt; vaak leveren de verschillen juist nieuwe inzichten op!	
35	RCDV			De deelrapportages beschrijven ieder op een goede manier de stand van zaken in Nederland. In het periodieke beeld wordt echter maar in beperkte mate een overkoepelde analyse aangebracht tussen de deelrapportages en de algemene onderzoeksvraag. Ik mijn optiek kan het periodieke beeld hierin nog aan kracht winnen. Immers de algemene onderzoeksvraag is Hoe voeren de veiligheidsregio's de multidisciplinaire taken uit in het kader van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing en hoe worden deze geborgd? Het eerste deel van deze vraag nodigt mijns inziens uit om een korte conclusie/ beschouwing te geven over hoe VR'en presteren bij incidenten en crises (hoe goed of hoe slecht worden incidenten bestreden en niet alleen hoe de voorbereiding en evaluatie worden georganiseerd). Ze hebben hiervoor resultaten aangeleverd vanuit de rode dradenanalyses en systeemtesten. Dit kan vervolgens 'verbonden' worden aan de aanbevelingen voor een verdere optimalisatie door	Op basis van een overkoepelende analyse heeft de Inspectie drie belangrijke ontwikkelopgaven voor de veiligheidsregio's benoemd. Dit betreft vragen, die een andere opzet van het deelonderzoek 'Operationele prestaties' hadden gevergd. Hiervoor heeft de Inspectie niet gekozen.

				bijvoorbeeld een betere borging. Nu wordt niets gezegd over de kwaliteit, maar blijft het een beoordeling van de voorbereiding (en borging).	
36	RCDV	Kwaliteitszorg		Op pagina 16 (verantwoording bestuur) wordt aangegeven dat VR'en op hoofdlijnen rapporteren aan het bestuur. En dat VR'en aangeven dat besturen niet zitten te wachten op gegevens over operationele taakuitvoering. Verderop wordt gesteld dat bestuurders meer informatie willen dan alleen financieel. Ik vind deze zinsnede wat ongelukkig. Door het zo te formuleren wordt de indruk gewekt dat VR'en onder hoofdlijnen alleen financieel verstaan. Ik herken dit niet. Ik zie wel een zoektocht in o.a. onze VR over wat een gewenst detailniveau is. Dus hoofdlijnen maar meer dan financieel alleen. Ik constateer dat dit ook meteen ingewikkeld is omdat bestuurders ook verschillende behoeften hierin hebben. De aanbeveling zou dan ook beter kunnen zijn dat VR'en goede afspraken maken met het eigen regionale bestuur over welke mate van detail in de rapportages moeten komen. Tot slot is het terecht dat VR'en een 'professionele nieuwsgierigheid' moeten hebben, maar wie worden hiermee in deze paragraaf bedoeld? Bestuur, ambtelijke organisatie? Het zijn verschillende niveaus waar verschillende informatiebehoeften bij horen.	Tekst aangepast.
37	RCDV	p.5	"Om deze vraag te beantwoorden beschouwt de	Naar ons inzicht is risicobeheersing geen onderdeel crisisbeheersing	De Inspectie hanteert het begrip 'risicobeheersing', zoals dit als

			Inspectie de vier processen in de crisisbeheersing: risicobeheersing, voorbereiding, uitvoering en het verantwoorden, leren en bijstellen.”	maar een vakgebied op zichzelf. Ook onze werkzaamheden op het gebied van een veilige leefomgeving (milieu-inrichtingen, ruimtelijke omgeving, brandveiligheid) vallen onder risicobeheersing.	proces is beschreven in het Toetsingskader 4.0.
38	RCDV	p. 6	“Bij incidenten en crises gaat het niet alleen om de meer ‘traditionele’ crises zoals branden en het vrijkomen van gevaarlijke stoffen maar ook om de rol van de veiligheidsregio’s daarbij in de functionele ketens[3] en het sociale domein.”	De veiligheidsregio’s zijn geen onderdeel van de functionele ketens. De veiligheidsregio’s maken deel uit van de algemene keten. Het gaat dus om de samenwerking tussen algemene keten en functionele ketens. In voetnoot 3 ontbreekt de notitie dat de besluitvorming over de functionele keten ook in de functionele keten plaats vindt. De tekst suggereert nu een soort ‘themasamenwerking’ tussen veiligheidsregio’s en andere partijen op een specifiek terrein, terwijl hier een bevoegdheidsverdeling aan ten grondslag ligt.	Tekst aangepast in: …. de rol van de veiligheidsregio’s daarbij in relatie tot de functionele ketens en het sociale domein.
39	RCDV	p. 7	“De conceptversies van het Periodiek beeld en de daarbij behorende rapportages van de vier deelonderzoeken zijn voorgelegd aan het Veiligheidsberaad, de Raad van Directeuren Veiligheidsregio en het Directoraat-Generaal Politie en Veiligheidsregio’s van het ministerie van Justitie en Veiligheid.”	RCDV: Raad Commandanten en Directeuren Veiligheidsregio.	Tekst aangepast.
40	RCDV	p. 9	“Uit het deelonderzoek komt naar voren dat slechts drie van de negen onderzochte veiligheidsregio’s de borging van de vakbekwaamheid van de crisisfunctionarissen op orde heeft. De overige	Niet feitelijk, maar voor de leesbaarheid: is het een idee om in een paar voorbeelden duidelijk te maken wat er nog te verbeteren is? Of wordt de lezer geacht dit in het deelonderzoek te lezen?	De informatie is opgenomen in de rapportage van het deelonderzoek en de onderliggende regiobeelden.

			veiligheidsregio's hebben hierin over het geheel genomen nog veel te verbeteren."		
41	RCDV	p. 14	In het licht van het bovenstaande ziet de Inspectie drie belangrijke ontwikkelopgaven voor de veiligheidsregio's voor de komende jaren. Het betreft: meer en beter zicht op prestaties; versterking kwaliteitszorg; noodzaak tot intensievere samenwerking.	Vraag: Is de volgorde ook de prioritering? In dat geval zouden we punt 3 op 1 willen zetten.	Samenwerking is als laatste genoemd om aan te geven dat ook op het gebied van de operationele prestaties en kwaliteitszorg de veiligheidsregio's meer zouden kunnen samenwerken.
42	RCDV	p. 15	"Uit de beschikbaar gestelde gegevens blijkt dat deze evaluaties meestal betrekking hebben op incidenten en/of oefeningen met de inzet van maar een beperkt aantal onderdelen van de crisisorganisatie."	Het woord 'maar' suggereert dat er te weinig onderdelen van de crisisorganisatie zijn ingezet. Echter, in de praktijk blijkt dat het meestal niet nodig is om de volledige crisisorganisatie in te zetten. Het is in die lijn dus de vraag of de waarde die wordt toegekend aan een systeemtest terecht is. Moet er niet meer waarde worden gehecht aan het testen van de 'crisisorganisatie met een beperkt aantal onderdelen', omdat dat juist vaker wordt toegepast? In dat licht is de systeemtest misschien essentieel, maar is het testen van dat wat vaker wordt toegepast misschien wel essentiëler.	Tekst aangepast.
43	RCDV	p. 16	"In de eerste plaats zouden de veiligheidsregio's de 'professionele nieuwsgierigheid' moeten hebben om het zelf te willen weten."	Deze generieke zin geeft het beeld dat het veiligheidsregio's nu ontbreekt aan professionele nieuwsgierigheid. Dat doet geen recht aan de veiligheidsregio's die die nieuwsgierigheid wel hebben. We herkennen het ontbreken van	Tekst aangepast.

			"Daarnaast heeft de Inspectie de ervaring dat bestuurders wel degelijk zijn geïnteresseerd in de resultaten van de veiligheidsregio en zeker niet alleen in de financiën."	professionele nieuwsgierigheid overigens niet. Naar ons beeld verantwoorden veiligheidsregio's zich in de jaarrekeningen uitgebreid over de resultaten. De gepresenteerde tegenstelling (niet over operatie – wel over financiën) is wat ons betreft onjuist.	
44	RCDV	p. 17	"De Inspectie verwacht van de betreffende veiligheidsregio's dat zij hierover met name met de buurregio's afspraken maken."	Ontbreken deze afspraken nu?	Ja, want dat is wat een aantal veiligheidsregio's de Inspectie heeft laten weten.
45	RCDV	p. 17	"*Samenwerking bij 'nieuwe' crises"*	Hier kan ook het 112-onderzoek een plaats krijgen. In het verlengde van dat onderzoek past hier ook een meer algemene aanbeveling over de samenwerking tussen veiligheidsregio's en de samenwerking tussen veiligheidsregio's en de nationale structuur.	Het onderzoek naar de KPN-storing was ten tijde van het opstellen van dit Periodiek beeld nog niet afgerond. In dat onderzoek wordt overigens wel ingegaan op de samenwerking tussen de veiligheidsregio's onderling en de samenwerking met de nationale crisisstructuur.
46	DGPV	H 2.3 (Samen-werking)	p.10: De communicatie over de risico's en het treffen van maatregelen om de risico's te reduceren zien de veiligheidsregio's in eerste aanleg als taak voor gemeenten en/of bedrijven. De bijdrage van de veiligheidsregio's daarin is vooral adviseren en faciliteren	Opvallend is dat hier en in de deelrapportage deze taakopvatting van de regio's wordt benoemd, maar dat hier geen oordeel van de inspectie wordt gegeven. Past deze taakopvatting in het licht van art. 46 Wvr, waar de regio primair verantwoordelijk is gemaakt voor communicatie over rampen en crisis die regio kunnen treffen?	Dit gaat m.n. over de uitvoering van de risicocommunicatie. Binnen de betreffende veiligheidsregio wordt dan afgesproken dat dit is belegd bij gemeenten en bedrijven, zo dicht mogelijk bij de plaats waar het aan de orde is. Tekst in die zin aangepast.
47	DGPV	H 2.3 (idem)	p.10: De samenwerking bij de voorbereiding op rampen en incidenten is in alle onderzochte veiligheidsregio's op orde…….Uit de gegevens van de veiligheidsregio's kan de	Gegeven het ontbreken van inzicht in het resultaat/effect, hoe kan de Inspectie tot de conclusie komen dat de samenwerking bij de voorbereiding op orde is?	Bij de voorbereiding (planvorming en MOTO) is de samenwerking op orde. Veiligheidsregio's hebben echter geen zicht op de resultaten van de samenwerking tijdens een incident. Hierover vermelden de

			Inspectie afleiden dát er is samengewerkt, echter maar beperkt wat de resultaten en/of effecten van de samenwerking zijn.		analyse-documenten van de veiligheidsregio's geen of onvoldoende gegevens. Dit is ook nagevraagd in interviews.
48	DGPV	H 2.4 (Operationele prestaties)	p.11: Hoewel veiligheidsregio's veel investeren in de informatievoorziening, onder andere door functionarissen hiervoor op te leiden, technieken te verbeteren en fall-back-voorzieningen aan te brengen (voor als de techniek het laat afweten), werpt dit nog niet overal en altijd aantoonbaar zijn vruchten af.	Kan scherper worden aangegeven waarom dit weerbarstig lijkt te zijn opdat -waar nodig- hier beleidsmatig op geacteerd kan worden?	Het feit dat het al zo lang aan de orde is maakt het weerbarstig. Het is een lastig proces, dat waarschijnlijk altijd een punt van zorg zal zijn. Het krijgen van een goed beeld van een incident in de huidige (digitale) tijd met de moderne communicatiemiddelen is nu eenmaal complex.
49	DGPV	H 3.3 (Noodzaak tot intensievere samenwerking)	p.17 kopje "De huidige samenwerking": Punt van aandacht is de (van buurregio's) afwijkende crisisstructuur die een aantal veiligheidsregio's hanteert. Hoewel de verschillen in de praktijk een adequate aanpak van rampen en incidenten in de veiligheidsregio zelf niet in de weg hoeven te staan, kan een afwijkende structuur een belemmering zijn voor een gezamenlijke aanpak van regiogrensoverschrijdende incidenten en voor het verlenen van bijstand.	Waar komt dit punt vandaan c.q. hoe wordt dit onderbouwd? Dit punt lijkt in deelrapportage niet naar voren te komen.	Een aantal veiligheidsregio's hanteert al meerdere jaren een afwijkende structuur. Op zich kan dit ook, mits er voldoende waarborgen worden ingebouwd voor een goede aanpak van een incident en de samenwerking met andere veiligheidsregio's. Goede afspraken hierover zijn belangrijk.

Bijlage Deelonderzoeken

De vier deelonderzoeken die de basis vormen voor dit periodiek beeld zijn beschreven in vier afzonderlijk gepubliceerde bijlagen bij dit rapport. Deze zijn, inclusief de regiobeelden die daaruit voortvloeien, gelijktijdig met het Periodiek beeld gepubliceerd op de website van de Inspectie Justitie en Veiligheid.

Bijlage Toetsingskader multidisciplinaire taakuitvoering

Het ‘Toetsingskader multidisciplinaire taakuitvoering veiligheidsregio’s 4.0’ vormt de basis voor het toezicht van de Inspectie op dit deel van de taakuitvoering van de veiligheidsregio’s. Het is in maart 2018 gepubliceerd op de website van de Inspectie en wordt, vanwege het belang voor dit Periodiek beeld, hierbij nogmaals als afzonderlijke bijlage gepubliceerd.

IV Bijlage Afkortingen

Bvr	Besluit veiligheidsregio's
GRIP	Gecoördineerde regionale incidentbestrijdingsprocedure
MOTO	Multidisciplinair Opleiden, Trainen en Oefenen
PDCA	Plan-Do-Check-Act
TGB	Terrorismegevolgbestrijding
Wvr	Wet veiligheidsregio's

Missie Inspectie Justitie en Veiligheid

De Inspectie Justitie en Veiligheid houdt voor de samenleving, de ondertoezichtgestelden en de politiek en bestuurlijk verantwoordelijken toezicht op het terrein van justitie en veiligheid
om inzicht te geven in de kwaliteit van de taakuitvoering en de naleving van regels en normen,
om risico's te signaleren
en om organisaties aan te zetten tot verbetering.
Hiermee draagt de Inspectie bij aan een rechtvaardige en veilige samenleving.

Dit is een uitgave van:
Inspectie Justitie en Veiligheid
Ministerie van Justitie en Veiligheid
Turfmarkt 147 | 2511 DP Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH Den Haag
Contactformulier | www.inspectie-jenv.nl

Mei 2020

Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend.
Vermenigvuldigen van informatie uit deze publicatie is toegestaan,
mits deze uitgave als bron wordt vermeld.